

1. IDENTIFIKACE LÁTKY NEBO PŘÍPRAVKU A SPOLEČNOSTI NEBO PODNIKU

1.1. Identifikace látky nebo přípravku

Obchodní označení **L 1901**

Název výrobku **Lihový lak bakelitový elektroizolační**

Odstín/varianta 0000

Identifikace přípravku	PND	01-2210-95 C	HS	3208 90 91 00	SKP	24.30.22	JK	246-151-12-0000
	CAS	není/přípravek	ES	není/přípravek			REG-	33.2-7.3.07/8439

1.2. Použití látky nebo přípravku

nátěrová hmota k izolaci elektrických vodičů, není určen k impregnaci vodičů, které jsou napadány etylalkoholem

1.3. Identifikace společnosti nebo podniku

Výrobce

COLORLAK, a.s.

Tovární 1076

686 02 Staré Město

Česká republika

IČO 49444964

Informace o výrobku

Útvar jakosti a environmentu + 420 572 527 476

Odborně způsobilá osoba hradilova@colorlak.cz

Telefon + 420 572 527 111

Fax + 420 572 541 215

E-mail colorlak@colorlak.cz

1.4. Telefonní číslo pro naléhavé situace

Toxikologické informační středisko : Na Bojišti 1, 128 08 Praha 2 tel. +420 224 919 293 nebo +420 224 915 402 (nepřetržitá lékařská služba); e-mail :

tis.cuni@cesnet.cz

Středisko TRINS – COLORLAK, a.s tel. +420 572527281 (nepřetržitá služba)

Poznámky : PND – podniková normativní dokumentace, HS – Harmonizovaný systém, SKP – Standardní klasifikace produkce, JK – Jednotná klasifikace, CAS – Chemical Abstract Services, ES – Evropský seznam (EINECS, ELINCS), REG – registrační číslo Registru chemických látek

2. IDENTIFIKACE NEBEZPEČNOSTI

2.1 Klasifikace látky nebo přípravku

F – Vysoce hořlavý

T – Toxický

Mut. kat. 3; R 68 – Možné nebezpečí nevratných účinků

Karc. kat. 3; R 40 – Podezření na karcinogenní účinky

T; R 23/24/25 – Toxický při vdechování, styku s kůží a při požití

C; R 34 – Způsobuje poleptání

Xn; R 48/20/21/22 – Zdraví škodlivý: nebezpečí vážného poškození zdraví při dlouhodobé expozici vdechováním, styku s kůží a při požití

Xi; R 43 – Může vyvolat senzibilizaci při styku s kůží

Další informace uvedené na obalu jsou uvedeny v bodě 15. R 11 – Vysoce hořlavý se podle § 6, odst. 10 vyhlášky, kterou se provádějí některá ustanovení zákona o chemických látkách a chemických přípravcích a o změně některých zákonů, týkající se klasifikace, balení a označování nebezpečných chemických látek a chemických přípravků, nemusí uvést na označení, pokud se v nich opakuje znění ze slovního vyjádření nebezpečnosti uvedeného ve výstražném symbolu.

2.2 Nejzávažnější nepříznivé účinky na zdraví člověka a na životní prostředí při používání přípravku :

Výrobek může mít nepříznivé účinky na zdraví při vdechování a absorpci přes pokožku. Může dráždit kůži, sliznice a oči. Páry mohou způsobit nevolnost.

Výrobek obsahuje organická rozpouštědla, která jsou vysoce hořlavá, toxická při vdechování, styku s kůží a při požití, způsobující poleptání, mohou vyvolat senzibilizaci při styku s kůží. Fenol vykazuje nebezpečí nevratných účinků a formaldehyd může vyvolat senzibilizaci při styku s kůží s podezřením na karcinogenní účinky.

Fenoly jsou látkami znečišťujícími vodu (WHC 2), ostatní látky uvedené v bodě 2.2 slabě znečišťují vodu (WHC 1).

Nátěrová hmota je zdrojem emisí organických látek do ovzduší (viz bod 15.4).

2.3 Další rizika použití přípravku :

Záměna nehrází (specifický zápach), pokud je výrobek uchováván v originálních obalech s označením. Při použití v nevětraném prostředí může dojít k nadýchání organických par. Při vystavení vysokým teplotám může dojít k zahoření a výbuchu. Při požáru se mohou tvořit nebezpečné plyny. Páry mohou tvořit výbušnou směs se vzduchem. Páry jsou těžší než vzduch. Mohou se soustřeďovat v níže položených prostorách – sklepech, kanalizaci.

2.4 Další údaje

NFPA **3-3-0-0** (zdraví : Upozornění – Žiravý nebo toxický. Zabraňte styku s kůží nebo vdechování; hořlavost : Upozornění - Hořlavá kapalina s bodem vzplanutí pod 38°C; reaktivita - Stabilní, speciální - žádné)

WHMIS **B2, D1B, E** Hořlavé kapaliny, látky způsobující bezprostřední a vážné toxické účinky, žiravá látka

Poznámka: NFPA – NFPA rating systém (diamantový kód), WHMIS – Workplace Hazardous Material Information System (Informační systém nebezpečných materiálů na pracovišti)

3. SLOŽENÍ / INFORMACE O SLOŽKÁCH

3.1 Složení - roztok fenolformaldehydové pryskyřice a vhodných přísad ve směsi organických rozpouštědel s převahou lihu (podle PND)

3.2 Údaje o nebezpečných složkách - podle nařízení 1907/2006/ES a směrnice 67/548/EHS o sblížování právních a správních předpisů týkajících se klasifikace, balení a označování nebezpečných látek a směrnice 1999/45/ES

Číslo/označení ES	Číslo CAS	Název	Obsah v % hm. v přípravku	Symbol(y)	Rizikové věty R – věty	Koncentrační limity	Poznámka
200-578-6	64-17-5	Ethanol	< 47,5	F	11		
295-440-5	92045-58-4	Benzinová frakce (ropná), isomerační, C ₆ - frakce	< 0,6	F, Xn	11-48/20-65	R 65 c ≥ 10%	H, P, 4

Číslo/označení ES	Číslo CAS	Název	Obsah v % hm. v přípravku	Symbol(y)	Rizikové věty R – věty	Koncentrační limity	Poznámka
203-632-7	108-95-2	Fenol	< 12,5	T, C	23/24/25-34-48/20/21/22-68	R23/24/25-34-48/20/21/22-68 c ≥ 10; R20/21/22-34-68 3 ≤ c < 10; R36/38-68 1 ≤ c < 3	
200-001-8	50-00-0	Formaldehyd	≤ 2,5	T	23/24/25-34-40-43	R 23/24/25-34-40-43 c ≥ 25%; R 20/21/22-36/37/38-40-43 5% ≤ c < 25%; R 40-43 1% ≤ c < 5%; R 43 0,2% ≤ c < 1%	B, D
Poznámky	<p>Poznámka B: Některé látky (kyseliny, hydroxidy atd.) jsou uváděny na trh ve vodných roztocích o různé koncentraci, a vyžadují tedy odlišné označení na obalu, protože jejich nebezpečnost při různých koncentracích je různá. Položky v Tabulce C, u nichž je uvedena Poznámka B, mají obecně označení následujícího tvaru: „kyselina dusičná...%“. V tomto případě výrobce nebo kterákoliv jiná osoba, která uvádí látku na trh, musí uvést v označení na obalu koncentraci roztoku v procentech. Příklad: kyselina dusičná 45%. Pokud není uvedeno jinak, předpokládá se, že koncentrace je uvedena v hmotnostních procentech. Použití dalších údajů (např. hustota, stupně Baumé) nebo slovní popis (např. dýmavá nebo ledová) je přípustné.</p> <p>Poznámka D: Některé látky, které jsou náchylné ke spontánní polymeraci nebo rozkladu, jsou obvykle uváděny na trh ve stabilizované formě. To je ta forma, v níž jsou uvedeny v Seznamu v Tabulce C. Někdy jsou však takové látky uváděny na trh v nestabilizované formě. V tomto případě musí výrobce nebo jiná osoba, která uvádí takovou látku na trh, uvést v označení na obalu za název látky slovo „nestabilizovaná“. Příklad: methakrylová kyselina (nestabilizovaná).</p> <p>Poznámka H: Klasifikace a označení na obalu uvedené pro tuto látku se vztahují na nebezpečnou vlastnost(i) označené R-větou (věťami) ve spojení s uvedenou skupinou (skupinami) nebezpečnosti. Požadavky § 3 zákona kladené na výrobce a dovozce této látky se vztahují na všechna další hlediska klasifikace a označování. Konečné označení na obalu musí splňovat požadavky § 20 zákona. Tato poznámka se používá pouze pro některé látky vznikající při zpracování ropy a uhlí a pro určité skupinové položky uvedené v Tabulce C.</p> <p>Poznámka P: Klasifikaci látky jako karcinogenní není nutno použít, jestliže lze prokázat, že látka obsahuje méně než 0,1 % hmot. benzenu (číslo ES 200-753-7). Jestliže je látka klasifikována jako karcinogenní, uveďte se rovněž poznámka E. Jestliže látka není klasifikována jako karcinogenní, uveďte se alespoň věty S (2 -) 23-24-62. Tato poznámka se používá pouze u některých složitých látek vznikajících při zpracování ropy, uvedených v Tabulce C.</p> <p>Poznámka 4: Přípravky obsahující tuto látku se musí klasifikovat jako zdraví škodlivé s větou R 65, jestliže splňují kritéria uvedená v bodu 3.2.3 přílohy č. 2.</p>						

Obsah látek je uveden jako maximální množství nebo rozsah množství v uvedených odstínech/variantách uvedených v bodě 1.1.

Údaje o omezování expozice jsou uvedeny v bodě 8.

Obsah těžkých organických látek je uveden v části 15.

Znění rizikových vět je uvedeno v bodě 16 tohoto bezpečnostního listu.

4. POKYNY PRO PRVNÍ POMOC

4.1 Obecné zásady první pomoci : Při poskytování první pomoci je nutné zajistit především bezpečnost zachraňujícího i zachraňovaného! V každém případě se vyvarujeme chaotického jednání. Postižený by měl mít duševní i tělesný klid. Při poskytování první pomoci nesmí postižený prochládnout. **POZOR! Vždy, když se jedná o špatně větrané prostory, je třeba počítat s možností, že prostor je zamořený!** Při nutnosti lékařského vyšetření vždy vezměte s sebou originální obal s etiketou, popřípadě bezpečnostní list dané látky nebo přípravku!

4.2 Při nadýchání : Okamžitě přerušte expozici, dopravte postiženého na čerstvý vzduch (pozor na kontaminovaný oděv); zajistěte postiženého proti prochladnutí; podle situace volejte záchrannou službu; a zajistěte vždy lékařské ošetření.

4.3 Při styku s kůží : Odložte potřísněný oděv; umyjte postižené místo velkým množstvím pokud možno vlažné vody; pokud nedošlo k poranění pokožky, je vhodné použít i použít mýdlo, mýdlový roztok nebo šampon; podle situace volejte záchrannou službu a zajistěte vždy lékařské ošetření.

4.4 Při zasažení očí : Ihned vyplachujte oči proudem tekoucí vody, rozevřete oční víčka (třeba i násilím); pokud má postižený kontaktní čočky, neprodleně je vyjměte. Výplach provádějte nejméně 10 minut; volejte záchrannou službu

4.5 Při požití: PO POŽITÍ VŠECH TOXICKÝCH A VYBRANÝCH NEBEZPEČNÝCH LÁTEK, u nichž již požití méně než jednoho gramu nebo jednoho doušku o 30 ml představuje ohrožení života) VYVOLEJTE ZVRACENÍ, PO POŽITÍ TOXICKÝCH LÁTEK DO 5 MINUT PODEJTE 10-20 ROZDRČENÝCH TABLET AKTIVNÍHO UHLÍ ROZMÍCHANÝCH VE VODĚ – nezávisle na tom, zda se zvracení podařilo vyvolat. Vyvolání zvracení: Zvracení vyvolávejte jen u osoby při vědomí do 1 hodiny po požití. Dejte vypít asi 1-2 dl nejlépe vlažné vody se lžičkou tekuté mýdla a práškovým nebo rozdrčeným aktivním uhlím, odpovídajícím asi 5 tabletám. *Větší množství vody není vhodné, protože, že ke zvracení nedojde, usadní voda rozpouštění a vstřebání látky rozpustné ve vodě, v horším případě způsobí posun toxické látky dále do zažívacího traktu. Nejste-li si jisti, zda vyvolávat zvracení, kontaktujte Toxikologické informační středisko a sdělte údaje o látkách nebo složení přípravku z originálního obalu nebo z bezpečnostního listu látky nebo přípravku.*

5. OPATŘENÍ PRO HAŠENÍ POŽÁRU

5.1 Vhodná hasicí média Pěna (odolná alkoholu), oxid uhličitý, postřiková mlha, prášek

5.2 Nevhodná hasicí média Proud vody

5.3 Zvláštní nebezpečí Možné ohrožení zplodinami hoření (oxidy uhlíku, organické páry), může výbušně reagovat. Při velkém požáru lokalizovat ohnisko, zvážit evakuaci, okolní nádrže chladit vodou. Pokud je to možné učinit bez nebezpečí, přemístěte obaly z místa požáru. Požár ohrožující (tlakové) nádrže/nádoby nebo náklad vozidla. Oheň haste z maximální nejdelší vzdálenosti nebo použijte držáky na hadice bez použití lidské síly nebo tryskač. Ochlazujte obaly/nádoby zaplavením vodou udržující šíření požáru mimo uložené obaly. Uslyšíte-li vzrůstající hluk pojistného ventilu, či zjistíte-li změnu v barvě povrchu nádrže, okamžitě opusťte místo požáru. NIKDY se nepřibližujte k nádržím na které požár přímo působí. U rozsáhlých požárů používejte bezobslužné hadicové držáky či vodní tryskače; pokud toto není možné, stáhněte se z místa požáru a nechte oheň dohořet.

5.4 Ochranné prostředky pro hasiče SCBA, ochranný protichemický oblek

5.6 HAZCHEM kód 3⁺YE Pěna, dýchací přístroje (pouze při požáru nebo rozkladu), může výbušně reagovat, ohradit, zvážit evakuaci

Poznámka: SBCA – Self-contained Breathing Apparatus

6. OPATŘENÍ V PŘÍPADĚ NÁHODNÉHO ÚNIKU

6.1 Opatření na ochranu osob : Výpary nevedchujte. Zabraňte kontaktu s kůží a očima. Uchovávejte odděleně od zdrojů zapálení - Zákaz kouření. Používejte osobní ochranné prostředky (rukavice a brýle, ochranný oblek). **NE** otevřený oheň, jiskry, zdroje vznícení. Při úniku je nutná lokální evakuace. Izolujte znečištěnou plochu nejméně do vzdálenosti 50 až 100 m ve všech směrech. Zůstávejte ve směru větru. Při velké úniku dodržujte vzdálenost nejméně 300 m, při automobilové nehodě nejméně 800 m ve všech směrech. Uvědomte integrovaný záchranný systém o nehodě.

6.2 Opatření na ochranu životního prostředí : Zabraňte rozšíření nátěrových hmot do okolí, vniknutí do kanalizace, vodních toků. Ohradte unikající materiál.

6.3 Metody pro likvidaci úniků

Způsob likvidace : Podle stávající legislativy. Odsajte, popř. posbírejte tuto látku do označeného kontejneru a předejte k likvidaci oprávněné osobě.

Čištění/dekontaminace : Malá množství nechte nasáknout do absorbentu (vermikulit), shromážděte do sběrných nádob a likvidujte podle předpisů.

Likvidace : Spálením oprávněnou spalovnou odpadů.

Poznámka : Informace o omezování expozice a likvidaci jsou uvedeny v bodech 8 a 13 tohoto bezpečnostního listu.

7. ZACHÁZENÍ A SKLADOVÁNÍ

7.1 Zacházení

7.1.1 Opatření pro bezpečné zacházení : Při velkém rozsahu prací uzemněte zařízení, používejte nejiskřivější nářadí. Na pracovišti zajistit dobré větrání, vyloučit zápalné zdroje, zabránit kontaktu s vlhkostí a vysokým teplotám. Nekuřte. Nezhřívajte tuto látku, neodpařujte v blízkosti plamene a horkých předmětů. Pracovníci přicházející do styku s uvedenými přípravky musí dodržovat pravidla o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci, se kterými musí být seznámeni. Materiál znečištěný zbytky odmašťovacími prostředky nebo podobnými látkami vyvíjejícími škodliviny se nesmí svařovat. V zařízeních pro úpravy nátěrovými hmotami musí být zabezpečeno, aby koncentrace výparů v žádném místě nepřesáhla 25 % spodní meze výbušnosti. Výpary kapalin a částice nátěrových hmot rozptýlené při stříkání musí být kromě toho odsávány místně, případně celkově, jestliže použitá technologie zaručuje malý rozptyl. Dojde-li k poruše odsávacího zařízení, musí být nanášení nátěrových hmot ihned přerušeno.

7.1.2 Opatření na ochranu životního prostředí : Při velkém rozsahu prací používejte zařízení na zachytávání emisí. Při malém rozsahu používejte pouze v dobře větraných prostorách, popřípadě v odsávaných prostorách.

7.1.3 Specifické požadavky : Při práci s nátěrovými hmotami a ředidly nepoužívejte kontaktní čočky.

7.2 Skladování

7.2.1 Podmínky pro bezpečné skladování : Výrobek musí být skladován v originálním balení, v chladných, suchých, dobře větratelných skladech, při teplotě +5 až +25°C nesmí přesáhnout 60°C). Nebezpečné látky smí být skladovány jen na místech k tomu určených v předepsaném množství a v bezpečných obalech; na obalech musí být vyznačen jejich obsah a bezpečnostní označení. Společně skladovat se smějí jen ty nebezpečné látky (jejich směsi), které spolu nebezpečně nereagují. Zamezte styku s oxidujícími látkami, silnými kyselinami a louhy. Sklad vybavte havarijními jímkami, hasicími přístroji, sanačními prostředky (vapex, lopata, náhradní obal), zdrojem pitné vody a lékárníčkou. Nebezpečné chemické látky a chemické přípravky klasifikované jako toxické musí být skladovány v prostorách, které jsou uzamykatelné, zabezpečené proti vloupání a vstupu nepovolaných osob. Při skladování musí být vyloučena záměna a vzájemně škodlivé působení uskladněných chemických látek a chemických přípravků a zabráněno jejich pronikání do životního prostředí a ohrožení zdraví lidí.

7.2.2 Množstevní limity pro skladování : pro první třídu nebezpečnosti 100 m³ v přepravních obalech, 500 m³ v kontejnerech nebo mobilních nádržích, 5000 m³ ve skladovacích nádržích, popřípadě nejvýše 100 m³ hořlavých kapalin všech tříd nebezpečnosti podle ČSN 65 0201.

7.3 Specifické použití : Lak L 1901 byl testován ve Státním zdravotním ústavu Praha a vyhovuje z hlediska úniku škodlivin v interiéru. Lak 1901 je vhodný k nátěrům výrobků, které nepřícházejí do přímého styku s požívatelny, krmivy a pitnou vodou., doporučení a nátěrové postupy jsou uvedeny v podnikové normativní dokumentaci a katalogovém listu nátěrové hmoty

7.4 Další údaje : třída skladování LGK 3.A, 6.1 (Hořlavé kapaliny I. a II. třídy nebezpečnosti, toxické látky)

Poznámka: LGK – převzato z německé legislativy (Lagerung Klasse)

8. OMEZOVÁNÍ EXPOZICE / OSOBNÍ OCHRANNÉ PROSTŘEDKY

8.1 Limitní hodnoty expozice

8.1.1 Expoziční limity podle přílohy č.2 nařízení vlády, kterým se stanoví podmínky ochrany zdraví zaměstnanců při práci. Pokud nejsou hodnoty uvedeny, není látka sledována, nebo údaj není v současné době k dispozici.

CAS	Název látky	PEL v mgm ⁻³	NPK – P v mgm ⁻³	ES 8 hodin v mgm ⁻³	ES 8 hodin v ppm	ES krátká doba v mgm ⁻³	ES krátká doba v ppm	ES poznámka
	Benzíny	400	1000					
108-95-2	Fenol	7,5	15	7,8	2			pokožka
50-00-0	Formaldehyd	0,5	1					
64-17-5	Ethanol	1000	3000					

8.1.2 Biologický expoziční index (BEI) : podle přílohy č. 2 vyhlášky kterou se stanoví podmínky pro zařazování prací do kategorií, limitní hodnoty ukazatelů biologických expozičních testů a náležitosti hlášení prací s azbestem a biologickými činiteli : v moči na konci směny pro fenol, formaldehyd

8.1.3 Další limity : podle vyhlášky, kterou se stanoví hygienické limity chemických, fyzikálních a biologických ukazatelů pro vnitřní prostředí pobytových místností některých staveb: vnitřní pobytové místnosti : pro formaldehyd 60µg.m⁻³

IDLH : benziny 20000 mg/m³, ethanol 3300 ppm, formaldehyd 20 ppm

8.2 Omezování expozice

8.2.1 Omezování expozice pracovníků : Zajistěte těsnost zařízení a dobře větrejte prostory. Provádějte měření koncentrace organických par. Dodržujte pracovní hygienu, při práci nejezte, nepijte a nekuřte.

8.2.1.1 Ochrana dýchacích orgánů : Při krátkodobé expozici nebo nízkých koncentracích použít respirátor s filtrem proti organickým parám a prachu, při vysokých koncentracích a dlouhodobých expozicích je nutný izolační dýchací přístroj

8.2.1.2 Ochrana rukou : Vhodné ochranné pracovní rukavice odolné proti chemikáliím (EN 374) i pro delší, přímý kontakt (doporučeno: index ochrany 6, odpovídající > 480 minutám doby permeace podle EN 374): např. z nitrilkaučuku (0,4 mm), chloroprenkaučuku (0,5 mm), polyvinylchloridu (0,7 mm) a další. Vzhledem k mnoha podmínkám (např. teplotě), je třeba počítat s tím, že skutečná doba používání rukavic odolných proti chemikáliím může být podstatně kratší než je doba permeace určená podle EN 374.

8.2.1.3 Ochrana očí : ochranné brýle nebo bezpečnostní štít

8.2.1.4 Ochrana kůže : vhodný pracovní oděv

8.2.2 Omezování expozice životního prostředí : dobře uzavírat obaly po skončení práce, zakrývat obaly během práce, očistit obaly od znečištění během práce, stabilně ukládat obaly, zamezit převrácení nezajištěného obalu.

Poznámka : PEL- přípustný expoziční limit, NPK – nejvyšší přípustná koncentrace, IDLH – Immediately Dangerous to Life or Health Concentration

9. FYZIKÁLNÍ A CHEMICKÉ VLASTNOSTI

9.1 Obecné informace

Vzhled průhledná kapalina charakteristického zápachu po fenolech a lihu bez mechanických nečistot ČSN EN ISO 1513

Barva čirá ČSN 67 3011

Zápach po organických rozpouštědlech

9.2 Informace důležité z hlediska ochrany zdraví, bezpečnosti a životního prostředí

Reakce (pH)	neprovádí se		
Bod varu	neprovádí se		
Bod vzplanutí	15°C	ČSN EN 456	
Bod hoření	18°C	ČSN 65 6212	
Teplota vznícení	>450°C	ČSN 33 0371	
Hořlavost - teplotní třída	T1	ČSN 33 0371	
Meze výbušnosti dolní	0,5% obj. (pro benzíny)	horní	19% obj. (pro ethanol)
Výhřevnost	27,97 MJ/kg	ČSN 65 6169	
Spalné teplo	30,10 MJ/kg	ČSN 65 6169	
Výbušné vlastnosti	při vystavení vysokým teplotám uzavřeného obalu může dojít k výbuchu		
Oxidační vlastnosti	nevykazuje oxidační vlastnosti		
Tenze par (při 20°C)	až 57,3 hPa (pro ethanol)		
Hustota	1100 kgm ⁻³	ČSN EN ISO 2811-1, DIN 53 217/3	
Rozpuštnost ve vodě	nemísitelný		
Rozdělovací koeficient n-oktanol/voda	log Pow 1,47 (pro fenol)		
Viskozita	nestanovuje se, u nátěrových hmot je specifickou vlastností výtoková doba (viz bod 9.3)		
Hustota par (vzduch = 1)	> 1		
Rychlost odpařování	u nátěrových hmot se nestanovuje		

9.3 Další informace

Výtoková doba (Øtrysky 4 mm při 23/50) **nejméně 15 s** ČSN EN ISO 2431 (ČSN 67 3013)

Obsah netěkavých složek **nejméně 48%** ČSN EN ISO 3251 (ČSN 67 3016)

Poznámka : Údaje k obsahu těkavých organických látek uváděných na označování jsou uvedeny v kapitole 15.

10. STÁLOST A REAKTIVITA

10.1 Podmínky, kterých je třeba se vyvarovat : Zamezte působení teploty nad 60°C. Při dodržení předpisů při skladování a manipulaci je přípravek stabilní. Při práci s barvou je nutné dodržovat zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.

10.2 Materiály, kterých je třeba se vyvarovat : Oxidanty, silné kyseliny a louhy

10.3 Nebezpečné produkty rozkladu : Oxidy uhlíku, dusíku, organické páry.

11. TOXIKOLOGICKÉ INFORMACE

11.1 Účinky nebezpečné pro zdraví plynoucí z expozice přípravku

Nátěrová hmota vzhledem k obsahu organických rozpouštědel může působit narkoticky a dráždivě, při překročení limitů může způsobit nevolnost až „opilst“, možnost poškození CNS, jater a ledvin. Při dlouhotrvajícím a intenzivním kontaktu s pokožkou dochází k odmaštění, vysušení a podráždění pokožky až zánětu kůže (dermatitis).

11.1.1 Akutní toxicita : Údaje jsou převzaty z bezpečnostních listů dodavatelů surovin, publikace Marhold: Průmyslová toxikologie, ChemDAT Merck, UCLID SDS. Pokud nejsou uvedeny nejsou v současné době k dispozici.

CAS	Název látky	LD50 oral, krysa	LC50 ihl. krysa	LD50 derm králík	LDLo oral hm
	Benzíny	> 6 500 mg/kg	3 400 mg/m ³ / 4h	500 mg/24 h	
64-17-5	Ethanol	7 060 mg/kg	20 000 ppm/ 10h	Od 5	
108-95-2	Fenol	414 mg/kg	0,316 mg/l		
50-00-0	Formaldehyd	800 mg/kg	250 ppm/4h	270 mg/kg	
	Výrobek	1 705 mg/kg		Použito výpočtu uvedeného v dohodě ADR/RID	

11.1.2 Senzibilizace : Vzhledem k obsahu senzibilizujících látek se dá předpokládat (formaldehyd).

11.2 Specifické účinky na lidské zdraví

Karcinogenita : obsahuje látky klasifikované jako lidské kancerogeny – kategorie 3 (formaldehyd)

Mutagenita : obsahuje látky klasifikované jako mutageny – kategorie 3 (fenol)

Toxicita pro reprodukci : neobsahuje látky klasifikované jako teratogeny, u přípravku nejsou údaje k dispozici

Poznámky : LD-letální dávka, LC-letální koncentrace, oral-orální, hm-člověk, derm-dermální, ihl-inhalační

12. EKOLOGICKÉ INFORMACE

12.1 Ekotoxicita Údaje jsou uvedeny pro látky, které by svými vlastnostmi nejvíce mohly ovlivnit chování přípravku v životním prostředí.

CAS	Název látky	LD50 pro vodní organismy	EC50 pro řasy (SCENEDESMUS)	EC50 pro bezobratlé (DAPHNIA MAGNA)	BSK ₅	CHSK	BSK ₅ /CHSK	BCF
	Benzíny	>100 mg/l/ 96h			0,07 g/g	0,13 g/g	0,54	
64-17-5	Ethanol	8140 mg/l		10800 mg/l		1,7 g/g		0,57
108-95-2	Fenol	25 mg/l	150 mg/l	21 mg/l	0,2 g/g	2,3 g/g	0,72	2
50-00-0	Formaldehyd	> 100 mg/l	2,5 mg/l	42 mg/l	0,9 g/g	1,2 g/g	0,74	

12.2 Mobilita : Přípravek je nízko viskózní kapalina, hrozí tedy rozptýlení na velkou vzdálenost v případě úniku do životního prostředí a ohrožení podzemních vod.

12.3 Perzistence a rozložitelnost : pro přípravek nejsou údaje k dispozici, pigmenty na bázi chromanů olova a zinku jsou perzistentní

12.4 Bioakumulační potenciál (BCF) : pro přípravek nejsou údaje k dispozici, pro látky obsažené v přípravku jsou údaje uvedeny v tabulce

12.5 Jiné nepříznivé účinky : těkavé organické látky obsažené v přípravku mají potenciál poškozovat ozónovou vrstvu a potenciál fotochemické tvorby ozónu (PCOP > 0,7)

12.6 Další údaje : třída nebezpečnosti pro vodu (Water Hazard Class) **2 znečišťující** (vlastní hodnocení nátěrové hmoty)

Poznámka : PCOP - Potential to Create Ozone Photochemically

13. POKYNY PRO ODSTRAŇOVÁNÍ

13.1 Informace o zařazení podle katalogu odpadů

Uvedené údaje jsou pouze orientační, původce odpadu musí postupovat podle konkrétní situace při používání nátěrových hmot.

podle vyhlášky – Katalog odpadů	Katalogové číslo odpadu	Název odpadu	ADR/RID odpadu
	08 01 11*	Odpadní barvy a laky obsahující organická rozpouštědla nebo jiné nebezpečné látky	3 F1 1263
	08 01 13*	Kaly z barev nebo z laků obsahující organická rozpouštědla nebo jiné nebezpečné látky	3 F1 1263
	20 01 27*	Barvy, tiskařské barvy, lepidla a pryskyřice obsahující nebezpečné látky	3 F1 1263
	15 01 10*	Obaly obsahující zbytky nebezpečných látek nebo obaly těmito látkami znečištěné	neklasifikován
Příloha č. 5 k zákonu o odpadech	Složka, která podle tohoto zákona činí odpad nebezpečným	C41	organická rozpouštědla, s výjimkou halogenovaných rozpouštědel
	Kód basilejské úmluvy	Y12	odpad z výroby, přípravy a použití inkoustů, barviv, pigmentů, barev, laků a nátěrů

13.2 Metody odstraňování přípravku a kontaminovaného obalu:

Použitý, řádně vyprázdněný obal odevzdejte na sběrné místo obalových odpadů. Obaly se zbytkem výrobku odkládejte na místě určeném obcí k odkládání nebezpečných odpadů nebo předejte osobě oprávněné k nakládání s nebezpečnými odpady.

13.3 Právní předpisy o odpadech

Při likvidaci zbytků nátěrových hmot, ředidel a jejich odpadů je nutno postupovat v souladu se zákonem o odpadech, ve znění prováděcích předpisů (vyhlášky - Katalog odpadů, vyhlášky o podrobnostech nakládání s odpady). Zbytky našich nátěrových hmot je možno likvidovat v souladu se zněním jmenovaných předpisů.

14. INFORMACE PRO PŘEPRAVU

14.1 Speciální preventivní opatření – Je nutné použít „Zvláštní ustanovení 640X“. Pokyny pro případ nehody jsou nutné.

14.2 Přepravní klasifikace nebezpečných věcí pro jednotlivé druhy přeprav

Pozemní přeprava ADR/RID:

Identifikační číslo nebezpečnosti:	33	Třída nebezpečnosti:	3	Pojmenování a popis:	BARVA		
Číslo UN:	1263	Bezpečnostní značka:	3	Obalová skupina:	II	Klasifikační kód :	F1

Vnitrozemská vodní přeprava ADN/ADNR :

Identifikační číslo nebezpečnosti:	33	Třída nebezpečnosti:	3	Pojmenování a popis:	BARVA		
Číslo UN:	1263	Bezpečnostní značka:	3	Obalová skupina:	II	Klasifikační kód :	F1

Letecká přeprava ICAO/IATA:

Identifikační číslo nebezpečnosti :	33	Třída nebezpečnosti :	3	Pojmenování a popis :	PAINT				
Číslo UN:	1263	Strana (Page):		Obalová skupina:	II	PAX	305	CAO	307

Přeprava po moři IMDG :

Identifikační číslo nebezpečnosti :	33	Třída nebezpečnosti :	3	Pojmenování a popis :	PAINT				Látka znečišťující moře :	
Číslo UN:	1263	Strana (Page):		Obalová skupina:	II	EMS	305	MFAG	307	ne

14.3 Další použitelné údaje: v množství do 333 litrů není předmětem ADR podle článku 1.1.3.6. Pro vynětí z platnosti podle kapitoly 3.4 platí LQ6 (5 litrů), brutto hmotnost skupinového obalu nejvýše 30 kg, brutto hmotnost podložek a fólií nesmí překročit 20 kg.

15. INFORMACE O PŘEDPÍSECH

15.1 Informace týkající se ochrany zdraví, bezpečnosti a životního prostředí, které musí být podle zákona uvedeny na obalu přípravku

Přípravek je klasifikován konvenční výpočtovou metodou hodnocení nebezpečnosti přípravků uvedenou v příloze č. 3 vyhlášky, kterou se provádějí některá ustanovení zákona o chemických látkách a chemických přípravcích :

15.1.1 Symbol (y)

F, T

15.1.2 Přidělení R – vět

68-40-23/24/25-34-48/20/21/22-43

R 68 Možné nebezpečí nevratných účinků

R 40 Podezření na karcinogenní účinky

R 23/24/25 Toxický při vdechování, styku s kůží a při požití

R 34 Způsobuje poleptání

R 48/20/21/22 Zdraví škodlivý: nebezpečí vážného poškození zdraví při dlouhodobé expozici vdechováním, styku s kůží a při požití

R 43 Může vyvolat senzibilizaci při styku s kůží

15.1.3 Přidělení S – vět

pro spotřebitele 1/2-16-26-36/37/39-45-51
pro průmysl 1/2-16-26-33-36/37/39-38-45

S 1/2 Uchovávejte uzamčené a mimo dosah dětí

S 16 Uchovávejte mimo dosah zdrojů zapálení - Zákaz kouření

S 26 Při zasažení očí okamžitě důkladně vypláchněte vodou a vyhledejte lékařskou pomoc

S 29 Nevylévejte do kanalizace

S 33 Proveďte preventivní opatření proti výbojům statické elektřiny

S 36/37/39 Používejte vhodný ochranný oděv, ochranné rukavice a ochranné brýle nebo obličejový štít

S 38 V případě nedostatečného větrání používejte vhodné vybavení pro ochranu dýchacích orgánů

S 45 V případě nehody, nebo necítíte-li se dobře, okamžitě vyhledejte lékařskou pomoc (je-li možno, ukažte toto označení)

S 51 Používejte pouze v dobře větraných prostorách

15.1.4 Další požadavky na označení

hmatatelné výstrahy na spotřebitelském balení

uzávěr odolný proti otevření dětmi

obsahuje : fenol (označení ES 203-623-7), formaldehyd (označení ES 200-001-8)

vysoce hořlavý

toxický

15.1.5 Obsah těkavých organických látek (VOC) ve výrobku (podle bodu 15.4.1):

- hustota 1100 kgm⁻³
- obsah netěkavých látek – sušiny nejméně 48%
- obsah organických rozpouštědel nejvýše 0,625kg/kg
- obsah celkového organického uhlíku nejvýše 0,355 kg/kg
- podkategorie produktů podle vyhlášky č. 355/2002 Sb. (2004/42/ES) : **neklasifikován, určeno pro průmysl**
- maximální obsah těkavých látek v produktu ve stavu připraveném k použití v g/l : **608**

15.2 Specifická ustanovení týkající se ochrany osob nebo životního prostředí

- vázaná živnost skupina 207 pro výrobu a dovoz
- omezení uvádění na trh - bez omezení / zákaz prodeje spotřebiteli
- R 11 – Vysoce hořlavý se podle § 6, odst. 10 vyhlášky, kterou se provádějí některá ustanovení zákona o chemických látkách a chemických přípravcích a o změně některých zákonů, týkající se klasifikace, balení a označování nebezpečných chemických látek a chemických přípravků, nemusí uvést na označení, pokud se v nich opakuje znění ze slovního vyjádření nebezpečnosti uvedeného ve výstražném symbolu.

15.3 Právní předpisy týkající se ochrany osob nebo životního prostředí

15.3.1 Právní předpisy týkající se ochrany osob - zákoník práce, zákon o veřejném zdraví, nařízení vlády, kterým se stanoví podmínky ochrany zdraví zaměstnanců při práci, vyhláška, kterou se stanoví podmínky pro zařazování prací do kategorií, limitní hodnoty ukazatelů biologických expozičních testů a náležitosti hlášení prací s azbestem a biologickými činiteli, vyhláška, kterou se stanoví hygienické limity chemických, fyzikálních a biologických ukazatelů pro vnitřní prostředí pobytových místností některých staveb

15.3.2 Právní předpisy týkající se ochrany životního prostředí - zákon o ochraně ovzduší, zákon o odpadech, vodní zákon, zákon o obalech, zákon o chemických látkách a přípravcích, zákon o prevenci závažných havárií

15.4 Doplnující údaje

15.4.1 Obsah těkavých organických látek (TOL, VOC) – podle přílohy č. 5 a 14 vyhlášky, kterou se stanoví seznam znečišťujících látek, obecné emisní limity, způsob předávání zpráv a informací, zjišťování množství vypouštěných znečišťujících látek, tmavosti kouře, přípustné míry obtěžování zápachem a intenzity pachů, podmínky autorizace osob, požadavky na vedení provozní evidence zdrojů znečišťování ovzduší a podmínky jejich uplatňování

Údaje jsou uvedeny v bodě 15.1.5.

16. DALŠÍ INFORMACE**16.1 Upozornění**

Údaje v bezpečnostním listu výrobku jsou data odpovídající současným technickým znalostem. Výrobek smí být použit pouze způsobem uvedeným v technické dokumentaci výrobku. Bezpečnostní list je sestaven na základě přílohy Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006, o registraci, hodnocení, povolování a omezování chemických látek, o zřízení Evropské agentury pro chemické látky. Klasifikace je provedena konvenční výpočtovou metodou podle přílohy č. 3 vyhlášky č. 232/2004 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o chemických látkách a chemických přípravcích a o změně některých zákonů, týkající se klasifikace, balení a označování nebezpečných chemických látek a chemických přípravků. Bezpečnostní list je dokumentem systému řízení jakosti a environmentu pod označením O5/P2-2/F6. Důvodem nového vystavení bezpečnostního listu je změna právních předpisů.

16.2 Pokyny pro školení

Pracovníci, kteří přicházejí do styku s nebezpečnými látkami, musí být organizací v potřebném rozsahu seznámeni s účinky těchto látek, se způsoby, jak s nimi zacházet, s ochrannými opatřeními, se zásadami první pomoci, s potřebnými asanačními postupy a s postupy při likvidaci poruch a havárií. Právnícká osoba anebo podnikající fyzická osoba, která nakládá s tímto chemickým přípravkem, musí být prokazatelně proškolená z bezpečnostních pravidel a údajů uvedenými v bezpečnostním listu. O školení a proškolení musí být pořízen písemný záznam, který je právnícká osoba nebo fyzická osoba oprávněná k podnikání povinna uchovávat po dobu 3 let. Fyzické osoby, které v rámci svého zaměstnání nebo přípravy na povolání nakládají s nebezpečnými chemickými látkami nebo přípravky klasifikovanými jako toxické, žíravé, musí být prokazatelně seznámeny s nebezpečnými vlastnostmi chemických látek a chemických přípravků, se kterými nakládají, zásadami ochrany zdraví a životního prostředí před jejich škodlivými účinky a zásadami první předlékařské pomoci. Právnícká osoba nebo fyzická osoba oprávněná k podnikání je povinna vydat pro pracoviště, na němž se nakládá s nebezpečnými chemickými látkami nebo chemickými přípravky klasifikovanými jako toxické, žíravé, písemná pravidla o bezpečnosti, ochraně zdraví a ochraně životního prostředí při práci s těmito chemickými látkami a chemickými přípravky. Pravidla musí být volně dostupná zaměstnancům na pracovišti a musí obsahovat zejména informace o nebezpečných vlastnostech chemických látek a chemických přípravků, se kterými zaměstnanci nakládají, pokyny pro bezpečnost, ochranu zdraví a ochranu životního prostředí, pokyny pro první předlékařskou pomoc a postup při nehodě. Text pravidel je právnícká osoba nebo fyzická osoba oprávněná k podnikání povinna projednat s orgánem ochrany veřejného zdraví příslušným podle místa činnosti.

16.3 Používaná legislativa

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006, o registraci, hodnocení, povolování a omezování chemických látek, o zřízení Evropské agentury pro chemické látky, vyhláška č. 232/2004 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o chemických látkách a chemických přípravcích a o změně některých zákonů, týkající se klasifikace, balení a označování nebezpečných chemických látek a chemických přípravků, vyhláška č. 234/2004 Sb. o možném použití alternativního nebo jiného odlišného názvu nebezpečné chemické látky v označení nebezpečného chemického přípravku a udělování výjimek na balení a označování nebezpečných chemických látek a chemických přípravků. o formě a obsahu bezpečnostního listu k nebezpečné chemické látce a přípravku, vyhláška č. 221/2004 Sb., kterou se stanoví seznamy nebezpečných chemických látek a nebezpečných chemických přípravků, jejichž uvádění na trh je zakázáno nebo jejichž uvádění na trh, do oběhu nebo používání je omezeno, vyhláška č. 222/2004 Sb., kterou se u chemických látek a chemických přípravků stanoví základní metody pro zkoušení fyzikálně-chemických vlastností, výbušných vlastností a vlastností nebezpečných pro životní prostředí, zákon č. 185/2001 Sb. o odpadech, vyhláška č. 381/2001 Sb., Katalog odpadů, vyhláška č.383//2001 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady, zákon č. 258/2000 Sb. o veřejném zdraví, nařízení vlády č. 178/2001 Sb., kterým se stanoví podmínky ochrany zdraví zaměstnanců při práci, vyhláška č. 432/2003 Sb., kterou se stanoví podmínky pro zařazování prací do kategorií, limitní hodnoty ukazatelů biologických expozičních testů a náležitosti hlášení prací s azbestem a biologickými činiteli, vyhláška č. 6/2003 Sb., kterou se stanoví hygienické limity chemických, fyzikálních a biologických ukazatelů pro vnitřní prostředí pobytových místností některých staveb, zákon č. 86/2002 Sb., o ochraně ovzduší, vyhláška č. 355/2001 Sb., kterou se stanoví emisní limity a další podmínky provozování ostatních stacionárních zdrojů znečišťování ovzduší emitujících těkavé organické látky z procesů aplikujících organická rozpouštědla a ze skladování a distribuce benzínu, vyhláška č. 356/2001 Sb., kterou se stanoví seznam znečišťujících látek, obecné emisní limity, způsob předávání zpráv a informací, zjišťování množství vypouštěných znečišťujících látek, tmavosti kouře, přípustné míry obtěžování zápachem a intenzity pachů, podmínky autorizace osob, požadavky na vedení provozní evidence zdrojů znečišťování ovzduší a podmínky jejich uplatňování, zákon č. 477/2001 Sb. o obalech, vyhláška č. 115/2002 Sb. o podrobnostech nakládání s obaly, zákon č 59/2006 Sb. o prevenci závažných havá-

říí, vyhláška č. 48/1982 Sb., kterou se stanoví základní požadavky k zajištění bezpečnosti práce a technických zařízení, sdělení č.14/2007 Sb.m.s. (ADR), sdělení č. 19/2007 Sb.m.s. (RID), české státní normy

16.4 Používané zdroje dat

Marhold : Přehled průmyslové toxikologie, ChemDAT MERCK, bezpečnostní listy dodavatelů surovin pro výrobu nátěrových hmot, Seznam EINECS/ELINCS ECB ESIS (Evropská chemická kancelář – Evropský informační systém o látkách), Seznam NLP, Praktická příručka pro nakládání s chemickými látkami a přípravky včetně nebezpečných, podniková dokumentace k výrobkům, databáze TOXNET (Toxicology Data Network : HSDB -Hazardous Substances Data Bank), ECB (Evropská chemická kancelář) - UCLID SDS

16.5 R– použité v bodě 2.2

R 11 – Vysoce hořlavý, R 20/21/22 – Zdraví škodlivý při vdechování, styku s kůží a při požití, R 23/24/25 – Toxický při vdechování, styku s kůží a při požití, R 34 – Způsobuje poleptání, R 36/38 – Dráždí oči a kůži, R 36/37/38 – Dráždí oči, dýchací orgány a kůži, R 40 – Podezření na karcinogenní účinky, R 43 – Může způsobit senzibilizaci při styku s kůží, R 48/20 – Zdraví škodlivý: nebezpečí vážného poškození zdraví při dlouhodobé expozici vdechováním, R 48/20/21/22 – Zdraví škodlivý: nebezpečí vážného poškození zdraví při dlouhodobé expozici vdechováním, styku s kůží a při požití, R 65 – Zdraví škodlivý: při požití může způsobit poškození plic, R 68 – Možné nebezpečí nevratných účinků

16.6 Zpracovatel klasifikace a bezpečnostního listu

Ing. Alena Hradilová, tel. 572527452, e-mail: hradilova@colorlak.cz

16.7 Kontaktní osoby

Ing. Dana Marešová, tel. 572527476, e-mail: maresova@colorlak.cz